

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра терапії, реабілітації та морфології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організаційно-правові та управлінські основи реабілітаційного процесу

Рівень вищої освіти - третій (доктор філософії)

Освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія»

Спеціальність 227 Терапія та реабілітація

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Затверджено на засіданні кафедри
терапії, реабілітації та морфології
Протокол № 1 від “27” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Організаційно-правові та управлінські основи реабілітаційного процесу
Освітня програма	«Фізична терапія, ерготерапія»
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	227 «Терапія та реабілітація»
Галузь знань	227 Охорона здоров'я
Освітній рівень	Доктор філософії
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 20 год. Практичні заняття – 10 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Анотація до навчальної дисципліни

Сучасна ідея розвитку фізичної терапії та ерготерапії ґрунтується на фундаментальних поняттях і медико-біологічному обґрунтуванні механізмів впливу різноманітних факторів на життєдіяльність організму, на системи забезпечення гомеостазу та їх пристосування до нових умов існування, чи морфо-функціональних змін організму після травм і перенесених хвороб. Курс включає ознайомлення здобувачів з державними, соціально-економічними, психологічними, професійними, педагогічними та іншими заходами, які спрямовані на запобігання ускладненням травм і захворювань, що призводять до тимчасової і стійкої втрати працездатності, та повернення хворих, комбатантів чи осіб з інвалідністю до суспільно корисної праці. Ефективність вищеперерахованих заходів значною мірою визначається узгодженістю усіх ланок реабілітаційного процесу, а також командною роботою мультидисциплінарної команди.

3. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
Мета: Метою викладання навчальної дисципліни «Організаційно-правові та управлінські основи реабілітаційного процесу» є отримання вмінь та знань щодо професійної діяльності фізичного реабілітолога, яка регулюється основними законодавчими документами; сформувані у здобувачів систему знань та цілісного уявлення щодо теоретичних засад та основ практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії в системі охорони здоров'я; розуміння значення своєчасного застосування засобів фізичної терапії для попередження ускладнень та підвищення ефективності у комплексному відновленні після травм чи захворювань. Опанування дисципліни дасть змогу фахівцеві в подальшому розробляти індивідуальну реабілітаційну програму, організувати процес фізичної терапії та ерготерапії й об'єктивізувати її ефективність. Завдання дисципліни: 1. набуття теоретичних знань щодо регулювання діяльності фізичного реабілітолога, 2. роз'яснити нормативно-правову базу у фізичній реабілітації (закони, укази, положення), 3. проведення фізичної реабілітації осіб різного віку,

4. проведення фізичної реабілітації осіб з різною патологією, пораненнями та ампутаціями,

5. донести основні принципи діяльності державних і громадських організації, що приймають участь у процесі реабілітації.

Після засвоєння курсу аспіранти будуть:

Знати :

- закони України, які регулюють діяльність фахівця з фізичної реабілітації,
- перелік груп населення, що мають право на реабілітацію,
- освіти осіб з інвалідністю,
- забезпечення осіб з інвалідністю технічними засобами фізичної реабілітації,
- підгрунтя діяльності громадських організацій.
- проекти з фізичної реабілітації.

Вміти:

- інтерпретувати законодавчі акти та документи для введення професійної діяльності у державних чи приватних закладах,
- визначати завдання фізичної реабілітації та ролі фізичних терапевтів, згідно потреб охорони здоров'я, які існують у країні, забезпечуючи їх так, щоб вони відповідали прийнятим міжнародним настановам.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

ІК Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та /або професійної практики.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Розуміння концептуальних та методологічних засад у галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності.

ЗК.4. Здатність ініціювати та розробляти інноваційні комплексні проекти, проявляти лідерство та автономність під час їх виконання, реалізувати соціальну відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень.

ЗК.5. Здатність генерувати інноваційні ідеї (креативність).

ЗК.6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології, навички етичної поведінки у цифровому та іншомовному інформаційно-комунікативному просторі.

ЗК.9. Здатність до роботи у команді, використання адекватних методів ефективної взаємодії із різних (професійних, соціальних та культурних груп).

Фахові компетентності спеціальності (СК):

ФК.2. Здатність формулювати основні принципи теоретичного створення, обґрунтування та практичного впровадження інноваційної програми фізичної терапії, ерготерапії, будувати її модель, визначати завдання реабілітаційного дослідження.

ФК.3. Здатність аналізувати і узагальнювати результати сучасних досліджень у галузі фізичної терапії, ерготерапії, адаптувати їх для вирішення наукових і прикладних проблем охорони здоров'я.

ФК.5. Здатність створювати та аналізувати різні програми фізичної терапії, ерготерапії, оцінювати їх ефективність їх щодо корекції стану здоров'я конкретних контингентів хворих, для реабілітації яких ці програми створювалися, зокрема, з позицій МКФ.

ФК.6. Здатність досліджувати схеми діагностики та корекції в галузі фізичної терапії, ерготерапії, проводити систематичний аналіз, будувати логічні зв'язки на основі отриманих даних підходу.

Програмні результати навчання(ПРН):

ПРН.2. Знання фундаментальних праць провідних вітчизняних і зарубіжних вчених у

галузі фізичної терапії, ерготерапії, реабілітаційних технологій.

ПРН.3. Знання поглибленого рівня у сфері реабілітаційних технологій, зокрема, засобів фізичної терапії та ерготерапії, сучасних методів дослідження їх ефективності.

ПРН.11. Оцінювати кращі європейські практики, сучасні цифрові ресурси та інструменти з фізичної терапії, ерготерапії на предмет їх застосування для освітньо-наукових цілей.

ПРН.15. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у науковій і викладацькій діяльності, володіти навичками етичної поведінки в інформаційно-комунікаційному середовищі.

ПРН.16. Робити огляд та пошук інформації в спеціалізованій літературі, використовуючи різноманітні ресурси: журнали, бази даних, онлайн-ресурси.

5. Організація навчального курсу

Обсяг курсу 90 год.			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		20 год	
Семінарські заняття/практичні, лабораторні		10 год	
Самостійна робота		60 год	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
3	Терапія та реабілітація	2	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Лекції (години)	Практичні заняття (години)	Самостійна робота (години)
1. Вступ. Організаційно-правові та управлінські основи реабілітаційного процесу. Законодавча база. Державні структури, що забезпечують реабілітацію населення.	2	2	6
2. Теоретичні та правові основи фізичної та медичної реабілітації. Закон України про реабілітацію у сфері охорони здоров'я. Система реабілітації. Принципи проведення реабілітації. Основні завдання законодавства України з питань реабілітації осіб з інвалідністю Державна політика України у сфері реабілітації осіб з інвалідністю.	4	2	8
3. Організація надання реабілітаційних послуг. Основні періоди реабілітації, їх характеристика. Основні принципи діагностики у фізичній терапії .	2	1	10
4. Види реабілітаційних закладів. Структура центру медико-соціальної реабілітації дітей інвалідів. Організація роботи відділень/кабінетів фізичної терапії. Мультидисциплінарний підхід до організації реабілітаційної діяльності	4	1	10
5. Загальнонаукові підходи та принципи організації реабілітаційної діяльності в Україні. Нормативно-правове забезпечення реабілітаційної діяльності з комбатантами.	4	1	10
6. Шляхи проведення соціальної, педагогічної, акмеологічної, медичної та психологічної реабілітації комбатантів. Фізіотерапевтичний кабінет як структура реабілітаційного закладу.	2	2	10
7. Державне управління системою реабілітації. Повноваження органів виконавчої влади у сфері реабілітації осіб з інвалідністю. Фінансове та інформаційне забезпечення системи реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з	2	1	6

інвалідністю Державні соціальні нормативи у сфері реабілітації			
--	--	--	--

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів		
	Шкала оцінювання: національна та ECTS		
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
	90 – 100	A	відмінно
	80 – 89	B	добре
	70 – 79	C	
	60 – 69	D	задовільно
	50 – 59	E	
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Вимоги до письмових робіт	Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, на занятті та проєктних робіт або ситуаційних задач. Терміни написання: денна форма – на занятті		
Практичні заняття	100 балів		
Умови допуску до підсумкового контролю	Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 50 балів впродовж практичних занять (письмові роботи, усні відповіді)		
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік Форма складання: очна		

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи	Порядок та організація контролю знань студентів визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання
-----------------	--

	успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf .
Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/ Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.
Відвідування занять	Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf . Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 673 від 24.11. 2022 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf .
Рекомендована література. Базова 1. Бриндіков Ю. Л. Теоретичні та практичні основи організації реабілітаційної діяльності з комбатантами : навч.-метод. посіб. / Ю. Л. Бриндіков. – Хмельницький, 2018. – 165 с. 2. ЗАКОН УКРАЇНИ Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2021, № 8, ст.59) із змінами № 4170-IX від 19.12.2024 }. 3. Григус І. М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: навч. посіб. -Львів : Новий світ-2000, 2020. -170 с. 4. З. Колишкін О. В. Теоретико-практичні основи адаптивної фізичної культури: навч. посіб. / О. В. Колишкін. -Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. -424 с. 5. Лянной Ю. О. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Ю. О. Лянной ; ред. Ю. О. Лянной. -Суми : Вид-во Сум. ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. - 368 с. 6. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. –Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с. 7. Михалюк Є. Л. Терапевтичні вправи: підручник / Є. Л. Михалюк, Ю. Г. Резніченко. -Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. -228 с. 8. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підручник / Л. О. Вакуленко [та ін.] ; за заг. ред. Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. -Тернопіль : Укрмедкн.: ТДМУ, 2018. -371 с.	

9. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина: підруч. для студентів і лікарів. Т. 1 / за заг. ред.: В. М. Сокрута. -Краматорськ : Каштан, 2019. -480 с.
10. Яримбаш К. С. Фізична реабілітація осіб з особливими потребами: підручник / К. С. Яримбаш, О. Є. Дорофєєва, О. С. Афанасьєва.-Дніпро : Журфонд, 2020. -215 с.
11. Bases of physical rehabilitation in medicine / A. V. Mahlovanуy [et al.]. -Lviv : [s. n.], 2019. -70 p.
12. Сенишин О.С., Кривешко О.В. Маркетинг: навч. посібн. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. 347 с.
13. Шутурмінський В.Г., Кусик Н.Л., Рудинська О.В. Основи менеджменту та маркетингу в медицині: навч. посібн. Одеса: Видавництво Гельветика, 2020. 176 с.
14. Протезування та штучні органи. Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня доктора філософії за освітньою програмою «Біомедична інженерія» спеціальності 163 «Біомедична інженерія» / І. Ю. Худецький, Ю. В. Антонова-Рафі, Г. В. Мельник, Є. В. Сніцар ; КПП ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 5,61 Мбайт). – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 184 с.

Додаткова:

1. Деделюк Н. А. Теорія і методика адаптивної фізичної культури : [навч.-метод. посібник для студентів] / Н. А. Деделюк. –Луцьк : Вежа-Друк, 2014. – 68 с.
2. Luke E. Kelly. Adapted physical education national standards, 2020. 266 p.
3. Адаптивне фізичне виховання : навч.-метод. посібник / Н.О.Борецька. –Миколаїв, МНУ ім. В.О.Сухомлинського, 2019. -216 с
4. Фізіотерапевтичні та курортні фактори лікування в кардіології і неврології: навч. посіб. для самост. роботи студентів IV курсу мед. ф-тів при підгот. до практ. заняття з навч. дисципліни "Актуальні проблеми фізіотерапії, курортології та реабілітації" спец. "Медицина", "Педіатрія" / уклад.: С. М. Малахова, О. О. Черепок, Н. Г. Волох. -Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. -88 с.
5. Швесткова Ольга, Сладкова Петра та кол. Фізична терапія: Підручник. –Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 272 с.